

І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Рекла́ція і Адміністра́ція:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку:
BARELY 7-4126
УНСоюз: BARELY 7-5337

РІК LXXII. Ч. 141. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 4-ГО СЕРПНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 4, 1965 No. 141. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Віторок, 3-го серпня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

КОНГРЕС ВІКІНЧУЄ ПРАЦЮ НАД НОВИМ ІМІГРАЦІЙНИМ ЗАКОНОМ, який скасує систему квот, що давала привілеї імігрантам з Англії, Скандинавії та з Німеччини. Тепер кожного року, від липня 1965 до липня 1968 до ЗДА зможуть річно прибути по 158,000 нових імігрантів. Коли б ця квота не була вичерпана, бо не було б потрібного числа кандидатів на нових імігрантів із упривілейованих держав, то на рахунок квот для Англії, Ірландії чи Німеччини зможуть приїжджати нові імігранти з Італії, Греції або з інших держав із малою квотою. Після липня 1968 року до ЗДА зможуть прибувати 170,000 нових імігрантів, не враховуючи імігрантів із держав зі Західної Півкулі та жінок, дітей і батьків американських громадян. В новому законі такі особи зможуть прибувати до ЗДА: незамужні дівки 21-го року; чоловіки і жінки тих чужинців у ЗДА, які прибули на сталий побут, але не мають ще громадянства; професіоналісти, науковці й мистці; замужні дівки й жінки сини американських громадян; брати й сестри американських громадян; втікачі з комуністичних країн та домашні робітники.

КОНГРЕСМЕН ФОРД ЗАЯВИВ, ЩО КРИТИКА ПРЕЗИДЕНТОВИ ВИЗНАЧНОГО РЕСПУБЛІКАНЦЯ БУДА "ВНАСЛІДОК МОЖЛИВОГО НЕПОРОЗУМІННЯ". Президент Джонсон сказав на пресовій конференції, що один визначний республіканський член Конгресу надужив його довір'я, бо публічно говорив про те, що було предметом довірчої конференції в Білому Домі. Преса написала, що Президент мав на думці конгресмена Форда, який після конференції в Білому Домі розмовляв із журналістами. Форд заявив, що він не надужив довір'я Президента, і тому з Білого Дому повинна з'явитися відповідна заява в цій справі. Але пресовий секретар Білого Дому Джо-зеф Лейтінг заявив, що Президент не порушував цієї справи, бо він ніколи не займається особистими справами. Президент читав в пресі про заяви в справі В'єтнаму і тому сказав заяву про те, що члени Конгресу говорять про те, що було предметом довірчої розмови з Президентом.

ТОВАРИСТВО ІМ. ДЖАНА ВІРЧА НАРАХОВУЄ ВІД 65,000 ДО 100,000 ЧЛЕНІВ, як виявив на телевізійній програмі голова і засновник цієї крайньої правої організації Роберт Г. В. Велч. Товариство ім. Вірча має коло 4,000 відділів. Нещенел Еджейншенел Телевіжен накрутила 90-хвилинну програму, в якій показується цілі й праця цієї консервативної організації, яка є, як заявив Велч, "монолітичним тілом, і яка діє під авторитарною контролею на всіх організаційних щаблях. Провідник організації, це значить Велч, має право вето при всіх рішеннях, а Виконний Комітет і Рада Товариства є тільки "дорадчими органами".

ВИДАТКИ НА КОЛЕДЖІ Й УНІВЕРСИТЕТИ В ШКІЛЬНОМУ РОЦІ 1963-1964 ЗБІЛЬШИЛИСЯ НА 28 ВІДСОТКІВ в порівнянні зі шкільним роком 1961-1962 і становили 9,200,000,000 дол. — як стверджує Уряд Виховання. Ці видатки збільшилися також і в шкільному році 1964-1965 і становили 9,600,000,000 дол. На платні професорам та інструкторам витрачено 2,778,300,000 дол., на організовані дослідження — 1,971,000,000 дол. Прибутки коледжів та університетів склалися з таких сум в шкільному році 1963-1964: федеральна допомога — 2,142,200,000 дол., допомога від штатів — 2,138,600,000; з оплат за навчання від студентів — 1,880,700,000 доларів.

У СВІТІ

У БРИТИСЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ ВІДБУВСЯ ПЕРШИЙ ЗУДАР між новообраним провідником консервативної опозиції Ергардом Гітом і головою лейбористського уряду Вільсоном. У виступі в Палаті Громад промови Гіт обвинувачував уряд Вільсона в тому, що він своїми "доміловими оцінками й заходами" в економічній діяльності підірвав довіру населення до уряду і довів британську економіку до кризової ситуації. Прем'єр Вільсон, відповідаючи на атаку Гіта й інших консервативців, заявив, що "економічні труднощі" лейбористський уряд перейняв у спадщини від уряду консервативців. Після гарячої дебати Палата Громад висловила 303 голосами проти 290 заяву довір'я уряду Вільсона, значить, більшість всього 13 голосів. Здобула цю перемогу Партія Праці внаслідок того, що десять лібералів стрималися від голосування.

ПІД ЧАС ПОНЕДІЛКОВОГО ЗАСІДАННЯ ГРЕЦЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ призначений королем Константином на місце Георгія Панагидіс прем'єр Георгій Атанасіадіс-Новас звернувся до членів парламенту з вимогою висловити йому довір'я, як голові законного уряду Греції. В ході дискусії над вимогою Атанасіадіс-Новаса прийшло до авансору у парламенті, під час яких декілька міністрів мусіли охороняти жайдарми. В час, як у парламенті відбувалося засідання, на вулиці демонстрували тисячі греків, вимагаючи уступлення призначеного королем уряду і повороту Панагидіс на становище прем'єра.

ВИБІВНИЙ АВЕРЕЛЛА ГАРРИМАНА, спеціального амбасадора президента Джонсона, в Югославії й його розмови з президентом Тітом причинилися — на думку політичних обсерваторів — до видатного відпущення у взаєминах між ЗДА і комуністичною Югославією. Не знаходячи на основні розбіжності в ставленні до таких міжнародних проблем, як в'єтнамський конфлікт, Гарриманові повелось переконати Тіта в деяких справах. Впливові Гарримана приписують також досить лагідний тон комуністичну про відвідини індійського прем'єра Шастрі у Югославії.

ПРЕМ'ЄР ЯПОНСЬКОГО УРЯДУ ЕІСАКУ САТО висловив у парламенті своє незадоволення з приводу того, що американські бомбардувальники, призначені шукати захисту від тайфуну на острові Окінава, взяли потім участь в летючому налеті на В'єтнам. Відповідаючи на атаку соціалістів з цього приводу, Сато висловив надію, що це більше не повториться.

В ІТАЛІЇ ЗААРЕШТОВАНО ДЕСЯТЬ ПРОВІДНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ ГРУПИ ЗЛОЧИНЦІВ, що керувала діяльністю Сицилійської Мафії й американської гангстерської організації Коза Ностра. За це чотири злочинці поліція шукає, маючи наказ прокуратури на їх арештування. Арешти відбулися в різних містах Італії, починаючи від Больонії на півночі аж до міста Таорміна в східній Сицилії. Між арештованими є 72-літній Жюзеппе Генко Руссо, що його вважають провідником Мафії й 75-літній Франк Коппола, американський італієць, пов'язаний з діяльністю злочинницького підпілля в ЗДА. Семеро з-поміж арештованих були активні на терені ЗДА.

РАСК ПРО ВІЙНУ У В'ЄТНАМІ

Вашингтон. — Державний секретар Дін Раск на своїй пресовій конференції в понеділок, 2-го серпня, висловив твердження, що про справи війни у В'єтнамі рішає Північний В'єтнам, а не партизани у Південному В'єтнамі, і тому від поведінки і рішень північно-в'єтнамського уряду, а не партизанів залежить ця війна. Раск дав виразно до розуміння, що участь Америки у в'єтнамській війні подиктована не партизанами, але виразною агресією Північного В'єтнаму, який не тільки постачає цій партизанці людей і зброю, але й командує нею. Цим також подиктоване американське бомбардування стратегічних об'єктів на території Північного В'єтнаму. На запит, чи Америка не думає, що до ескаляції замирення могло б сприяти припинення американських налетів і бомбардування Північного В'єтнаму, державний секретар Раск відповів, що Америка могла б таке припинення взяти під увагу, якби знала, що це спричинило б також до відповідної акції з боку Північного В'єтнаму, зокрема до відкликання північно-в'єтнамських військ з території Південного В'єтнаму та припинення постачання зброї партизанам. Раск при цьому вперше виявив, що частина північно-в'єтнамських військ стаціонує також на території Ляосу, звинувачив Ляос як базу для інфільтрації Південного В'єтнаму, але тільки в незначній мірі. Тим часом, пресові агенції повідомляють, що комуністичний уряд Північного В'єтнаму відкидає будь-яке посередництво Об'єднаних Націй для замирення у В'єтнамі, бажаючи тим самим продовжувати війну. Із самого В'єтнаму інформують, що американське і південно-в'єтнамське командування сподіваються впровадити найбільш швидко тижнів великого комуністичного наступу, заплянованого з думкою здобути більші перемоги ще перед висадкою у В'єтнамі додаткових 50,000 американських військ, висилку яких вирішив президент Джонсон. Тим часом, південно-в'єтнамські й американські війська продовжують винищування партизан.

ПІДПИСАННЯ ІСТОРИЧНОГО АКТУ

Президент Джонсон (зліва) перегортає сторінки схваленого Конгресом ЗДА законопроекту про медичну опіку для старших осіб, що його він підписав у Бібліотеці Трумана в Індепенденс, Мізурі, після чого цей законопроект став законом. Президент Джонсон присвятив цей закон кол. президентів Труманові, який перший виступив ще тому двадцять років із пропозицією подібної медичної опіки для старших осіб. На фото, крім президента Джонсона, ще: кол. президент Гаррі Трума (тримає в руці пера, з яким Джонсон підписував закон), і за Джонсоном і Труманом (стоять) пані Джонсон, віце-президент Гюберт Г. Гомфрі та пані Труман.

ських скупчень в поодиноких частинах країни, зокрема в околиці Сайгону. Американські літаки далі бомбардують комуністичні пункти та інші військові й стратегічні об'єкти в Північному В'єтнамі. В Гонюлю-ліо на Гавайях продовжується конференція голови Об'єднаних Шейфів Штабу з американськими командантами на Північному В'єтнамі й у В'єтнамі в справі відповідного використання додаткових американських військ у В'єтнамі та в справі консолідації їх командування.

Раск заявляє, що в своїх спогадах не виявлятиме довірчих розмов

Вашингтон. — Державний секретар Дін Раск заявив на пресовій конференції 2-го серпня, що він у своїх спогадах, коли їх напише, шая неуватиме довірчих заяв з боку шефа та всіх американських товаришів праці, колег в уряді, а також заяв всіх закордонних урядових представників. Ця заява державного секретаря Раска була відповіддю на те, що колишній дорадник президента Кеннеді й Джонсона, Артур Шлезінгер, молодший, виявив у своїх спогадах, що Кеннеді довірливо казав Шлезінгеру, що не був задоволений із державного секретаря Раска і після виборів в 1964 році планував його звільнення з того становища. Раск сказав: "Коли прийде той час, що я залишу своє становище, то я весь свій архів передам до бібліотеки Кеннеді й Джонсона, Нічого не візьму з собою". Він напише і спогади про ті часи, але ті його спогади будуть опубліковані аж після того, як побачать світ документи президентів, з якими він співпрацював. "Та всі мої колеги і співробітники, казав Раск, можуть бути певні, що я не виявлю їх довірчих зі мною розмов". Ця заява Раска з висловом його незадоволення із заяви Шлезінгера.

Пентагон приспішує вишкіл військових резерв

Вашингтон. — Заступник секретаря оборони Сайрус Р. Венс виявив план приспішити вишкіл резерва та збільшити бойову силу деяких армійських резервних одиниць на випадок, коли "буде потрібне покликання резерв до активної служби". В рахунок входять три дивізії резерву. Треба підготувати те, щоб вони були готові до активної служби. Те саме

відноситься і до шістьох самотійних бригад та до деяких допоміжних військових одиниць. Вейнс говорив про цю справу на Палатній Підкомісії Збройних Сил. Поки що не знає, які це військові частини входять в рахунок. Справа в тому, що з запляноване об'єднання армійських резерв із Крайовою Гвардією, проти чого є деякий спротив в Конгресі.

Легкоатлети ЗДА програли в двозмагу із збірною ССРСР в Києві

Київ. — Міжнародні легкоатлетичні змагання чоловічих та жіночих збірних ЗДА та ССРСР, які відбулися в столиці України, Києві, минулої суботи і неділі, 31 липня і 1-го серпня, закінчилися поразкою американської збірної, при чому зокрема болочою була несподівана програма американської чоловічої дружини відношенням точок 118-112. Це вперше в семилітній історії цих щорічних змагань советським легкоатлетам вдалось здобути перемогу над американською чоловічою дружиною. Жіночий двозмаг, як і цього слід було сподіватися, закінчився перемогою советської збірної 63.5-43.5, поміж визначних осягів американських спринтерок Ідіт Мегасер, Вайомі Таос та 15-літній Марії Малдер.

Причини поразки чоловічої дружини слід дошукувати, за американськими коментарями, в численних контузях ключових змагунів збірної ЗДА (Мілас, Коуаллі, Сильвестер), припинення спортивної активності таких чільних легкоатлетів, як Тейс, Дрейк, Карр, Мейс, Джовіне та інші, як рівнож в труднощах та перешкодах, які советські власті ставили американській збірній під час їхнього 5-денного побуту в ССРСР. Негативний ефект на селекцію та підготовку змагунів має рівнож від довшого часу існуючий спір поміж двома керівними орга-

нами американського аматорського спорту, — Аматорський Атлетичний Союз (AAU) і Крайова Університетська Атлетична Асоціація (NCAA). При цьому відмічється, що советських змагунів навряд чи можна б уважати аматорами а не професіоналами.

Змаганнями, які відбувалися на гринці Центрального Стадіону в Києві, пригледялись приблизно 90,000 глядачів. Цей сьомий з черги двозмаг поміж легкоатлетичними збірними ЗДА і ССРСР, серію яких започатковано в 1959 році, відбувався вперше в столиці України. Три попередні змагання на терені ССРСР відбувалися в Москві. В Америці місцем двозмагів були, по черзі, Філадельфія (1960), Пальмо Альто (1962) і Лос Анжелес (1964). Слід відмітити, що це вперше советські власті дозволили на живе телевізійне передавання з ССРСР до ЗДА. В Америці мільйони глядачів слідували за змаганнями на телевізійній сітці ЕйБіСі (Амеріканський Бродкестінг Корпорейшен), яка передавала їх через "Раннього Птаха" в передполудневих годинах в суботу і неділю. Звітуючи про перебіг змагань, коментатор ЕйБіСі Беррі Мекей і Роберт Флеммінг, відмічували правильно, що Київ це столиця України, відкреслюючи, що це одно з найгарніших міст Центрально-Східної Європи, "багато гарніше за

Союзування гоститиме футболістів УСР-у чемпіонів ЗДА 1965 року

В неділю, 15-го серпня, на запрошення Екзекутиви УН-Союзу гоститиме Союзування футболістів Українського Спортивного Союзу з Нью-Йорку, дружини яка зобула чемпіонат і Чашу ЗДА на 1965 рік. Змагунці цієї дружини першунів країни та їх керівники і члени Управу УСР-у будуть гостями Союзування.

В тому ж дні літнього сезону сподіване велике число гостей, в тому ж багато молоді, яка матиме нагоду зустрітись змагунів переможної дружини УСР-у. Відзначиме Союзування великий успіх спортивців Клубу, який належить до союзування громади, бо Український Спортивний Клуб в Нью-Йорку має свій окремий відділ УН-Союзу. Тому УН-Союз та всі його члени тим більше радіють чемпіонатом ЗДА, як це подавалось в рекламах тої ж ЕйБіСі, повідомляючи про живе передавання змагань з Києва.

На увагу заслуговує факт, що до правильного ідентифікування сіткою ЕйБіСі в дні двозмагу причинилися сотки телефонічних та письменних протестів українців Нью-Йорку, Ньюарку та околиці на адресу центрального бюро цього телевізійного підприємства.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ПРОФ. В. ТИМОШЕНКО ВАЖКО ХВОРИЙ

Сан Франціско. — Із кількох близьких до проф. Володимира Тимошенка, повідомляють, що він важко хворий і що немає надії на його одужання. Народжений 1885 року, він сьогодні має вже 80 років. Кол. професор Українського Вільного Університету і Української Господарської Академії в Полібрадах, проф. В. Тимошенко переїхав в 1920 році до ЗДА на працю в Корнельському університеті і згодом в 1928 році став професором Мишигенського університету. Своїми працями про советське сільське господарство й економіку здобув собі визнання в американській і світовій науці. За адміністрації Рузвельта працював у сільсько-господарському департаменті ЗДА і в 1946-47 був дорадником Армії ЗДА і Державного Департаменту в справах господарської відбудови Німеччини.

ВІСПІД КОНКУРСУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Торонто. — У висліді конкурсу на найкращу українську новелу, що його рішення було оголошено на недавньому з'їзді Союзу Українок Канади в Гамілтоні, першу нагороду (100 дол.) присуджено п. Ів. Воднаркуві другу нагороду (50 дол.) — п. В. Вінювському з Едмонтона у третю нагороду (\$50) — п. С. Пауш теж з Едмонтона.

ПРОФ. В. РЕВУЦЬКИЙ ПІШЕ ІСТОРІЮ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ

Едмонтон, Канада. — Як повідомляє тижневик "Українські Вісті" з 22 липня ц. р., відомий український театрознавець проф. Валеріян Ревуцький з Ванкувера працює вже від довшого часу над історією українського театру і сподівається вже найближчим часом її закінчити. Одержавши грошову допомогу від університету Британської Колумбії, український дослідник приїхав до Едмонтона.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ОНОРЕ ДЕ БАЛЬЗАК У ВЕРХІВНІ

На околиці села Верхівня, Ружинського району на Житомирщині, серед розкішного парку височить двоповерховий будинок — колишній палац Ганської. В цьому палаці в 1847-1850 роках жив і працював великий французький письменник Оноре де Бальзак. Тут він написав ряд всевітньовідомих творів, що увійшли в "Людську колекцію", зокрема п'єсу "Мачуха".

Тепер у будинку — сільськогосподарський технікум. Але є в ньому кімната, яку відвідують екскурсанти. Старовинним круглим столиком, свічником, годинником, картинами, що зберігаються тут, користувався колись Бальзак. В кількох шафах — твори Вольтера, Дідро, Шекспіра. Кожний з цих книжок цюнаємше 150-200 років, на берегах яких вони мають помітки, зроблені рукою письменника. ("Культура і Життя" 4 липня).

З ДАЛЕКОЇ КУБІ

Кореспондент "Радянської України" (часопис з 3 липня) повідомляє з Дніпропетровського: "Механізатор радгоспу „Зоря“, Дніпропетровського району, Станіслав Костиря повернувся з далекої Кубі, Разумов з групою радянських юнаків він допомагав кубинським друзям механізувати збирання цукрової тростини".

тону, де в університетській бібліотеці він уже знайшов деякі потрібні матеріали. Проф. Ревуцький планує теж побувати в Вінніперу. Історія українського професійного театру вийде англійською мовою на яких 400 сторінок.

В. Ревуцький, братанич композитора Лева Ревуцького, є професором української, російської і білоруської літератури в університеті Британської Колумбії.

Д-Р ПОСИФ СЛОГАН ВТРАТИВ СЮЮ ВИБОРЧУ ОКРУГУ

Вінніпер. — Пропозиції федеральної редистрибуційної комісії відносно нового розподілу виборчих округів підуть у майбутньому на обговорення в парламенті та з'являтимуться затвердження й стануть узаконенням. Тепер жона провінція вже одержала ці пропозиції планів редистрибуції виборчих округів, а на підставі цих пропозицій у Манітобі округа Спрінгфілд буде величезно зана та виключена до інших виборчих округів. Депутат українського походження та відомий консервативний діяч (р) Йосип Слоган втратить свою виборчу округу. На підставі нового поділу Манітоба одержить лише 13 "ісць в Палаті Громад, а допер вона мала 14.

ВІСІМДЕСЯТИРІЧЧЯ ПРОФ. Ю. БУДМАНЮКА

Едмонтон. — Дня 3 липня ц. р. сповнилося 80 років з дня народження видатного українського маляра і громадського діяча проф. Юліана Будманюка. Щоб гідно відзначити цю річницю, на нараді представників різних організацій міста Едмонтона створено окремий комітет для чашування ювілята, голою якого став інж. Юрій Чорнодола, референтом преси — Юрій Гаморак, а секретарем — Остап Татчин. З уваги на закінчення поручистий бенкет у честь проф. Ю. Будманюка відбудеться 5 вересня 1965 р. в залі Українського Народного Дому.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ОНОРЕ ДЕ БАЛЬЗАК У ВЕРХІВНІ

На околиці села Верхівня, Ружинського району на Житомирщині, серед розкішного парку височить двоповерховий будинок — колишній палац Ганської. В цьому палаці в 1847-1850 роках жив і працював великий французький письменник Оноре де Бальзак. Тут він написав ряд всевітньовідомих творів, що увійшли в "Людську колекцію", зокрема п'єсу "Мачуха".

ЗУСТРІЛИСЯ З "ДОБРИМИ ЗНАЙОМИМИ"

"2-го липня кияни зустрілися з своїми добрим знайомими — театром ім. Московської ради. В приміщенні Київського театру опери та балету московські артисти показали виставу — інсценізацію роману Д. Павлової "Совість" ("Радянська Україна" з 3 липня).

КЛОПІТ З КОПИЛЛЯМ

Нову метричну нумерацію взуття запроваджують у Союзі Союзу. За новим стандартом передбачається випуск взуття 69 розмірів. Інтервал між суміжними номерами не перевищуватиме п'яти міліметрів. Це дасть можливість майже 80 відсоткам населення купувати черевки за величини стопи. "Повне впровадження нового стандарту, — інформув ТАСС у "Радянській Україні" у 4 липня, — зв'язаного з оновленням копильного господарства, вимагатиме значного часу".

СВОБОДА

FOUNDED 1933

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$6.00

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Давно потрібний закон

Минулої п'ятниці, 30-го липня, коли президент Джонсон підписав схвалений Конгресом законопроект про медичну опіку для старших віком осіб у рамках соціального забезпечення, Америка дістала закон, який вже давно був потрібний. На іншому місці в цьому числі подано точніші інформації про цей закон з великою і, можна б сказати, драматичною історією, як це виходить уже з факту, що його переведення в Конгресі тривало понад десять років і мало багато ентузіастичних прихильників і менше, але завзятих, противників, головним між медичними колами. Схвалений і підписаний цей закон ще далеко не розв'язує всієї проблеми медично-шпитальної опіки в модерному суспільстві. Він же відноситься тільки до осіб, що досягли 65 років життя і більше, але він є добрим і великим кроком, що раніше чи пізніше буде поширений, бо з його схваленням, крім практичної користі, перемогла й концепція організованої опіки й дбання про те, що найважливіше — людське здоров'я.

Схвалений і підписаний новий закон та його постанови не обмежуються тільки медичною опікою над старшими віком громадянами, але включають нові добродійства й для всіх громадян, зокрема для вдів і сиріт. Цей же закон передбачає загальне збільшення на сім відсотків усіх запови, що їх передбачала система Соціального Забезпечення, включаючи й виплати місячних запови для вдів і сиріт, для непрацездатних робітників і їхніх родин. Закон також продовжує виплату запови для дитини чи дітей померлого робітника із дотеперішніх 18 до 22-го року життя, якщо ця дитина є студентом університету чи ремісничої школи. Нарешті, закон дозволяє вдовам на вибір дещо зменшеної допомоги вже в їх 60-му році життя, замість очікувати до 62-го року життя, щоб могли одержати повну допомогу.

Для практичної ілюстрації можна навести приклад: робітник — батько родини має 30 років, його жінка — 28 і четверо дітей — 8, 6, 4 і 2 роки. Якщо цей робітник помер у січні наступного року, то його жінка і діти — якщо всі студіюватимуть в університеті — можуть дістати із Соціального Забезпечення запови на загальну суму \$82,126.00, замість дотеперішніх \$65,693.00, отже на понад 19 з половиною тисяч доларів більше.

Не диво, що схвалення і підписання нового закону зустріло ентузіастичну аплодусу загально громадянства.

При цьому виникає важлива справа для нашого громадянства. Новий закон про Соціальне Забезпечення, виключно із постановами про медичну опіку для старших віком громадян, є справжнім добродійством для тих, до кого він відноситься. Але щоб могли з нього користатися, треба його знати. Між нашими людьми є багато осіб, які впродовж свого життя і праці "подарували" багато з того, що їм законно належало із Соціального Забезпечення, бо не знали, що саме їм належить. Тому порядком своєї служби Український Народний Союз і "Свобода", у тісній співпраці із своїм зв'язком із Соціального Забезпечення, подбають довести до загального відома своїх членів і читачів усі нові постанови та можливості нового закону. Тим часом порада: коли будь-хто з громадян має які сумніви чи потребує інформації про свій стан в Соціальному Забезпеченні, він повинен зголоситися до найближчого в його районі бюро Служби Соціального Забезпечення, де ці інформації дістануть. Службовці Соціального Забезпечення мають за обов'язок підказувати, щоб кожний громадянин, охоплений цим забезпеченням, з нього якнайповніше скористався.

Один з тисячів

Олексія Соляника, капітана совєтської китоловної флотилії "Слава" і згодом китоловного корабля "Советская Украина", цілими десятиріччями славляно на сторінках совєтських газет, як легендарного героя, що його подвиги запалили, мовляв, молоді на повну посвятив і смирнозпечення "службу соціалістичній батьківщині". За свої "заслуги" Соляник був нагороджений орденом Леніна і в 1950 році йому надано звання "героя соціалістичної праці". Портрети Соляника, його біографії оздоблювали сторінки шкільних підручників, дитячих та юнацьких журналів. Школярам наказувало на всі лади прославляти цю зразкову "совєтську людину".

"Десятки тисяч людей залюбили густим наповном одеську пристань, вишикувалися вздовж одеських бульварів, — писала в травні 1960 року московська "Правда" з приводу прибуття до цього порту корабля "Советская Украина", що ним командував "герой" Олексій Соляник. — Тисячми летіли в повітря червоні квітки, чужоземці й совєтські кораблі вітали потрійними гудками приблого до порту капітана".

Про дійсний характер Олексія Соляника, про його "совєтську натуру" дізналися читачі совєтських газет щойно в липні 1965 року з оберткою згаданих і сформульованих ревелюцій газети "Комсомольская Правда". Вишло, що "герой соціалістичної праці", божине комсомольське дитинство — жорстокий і брутальний тиран, причинник смерті й каліцтва багатьох моряків, людина, яка здепримувала сотні своїх підлеглих, вбивавши в них віру в справедливість, честь і гідність. Вкритий славом героя, Соляник довгими роками зумів вдержувати навколо себе німб недовірливості, величчя і незайманості. Брутальний і зухвалий аристократ, він затискав кожне слово спротиву чи критики, використовуючи при цьому своє становище і славу. Підлеглих йому моряків він тримав на кораблях у неможливих санітарних умовах, просто, як худобу, в задуші, без відповідного харчу й води. Під його командуванням люди ставали каліками, кінчали смертю із виснаження. В той же час на прославленому у всій совєтській і чужоземній пресі кораблі "Советская Украина" він спорудив люксовий плавальний басейн для своєї дружини, зайнятої на кораблі в ранзі офіцера й оплачуваної високою платнею, а син його й неїстка жили в розкішних плавальних каятах. Свій дім в Одесі вивинив він дорогими речами, вибланими меблями й килимами.

У ревелюцій "Комсомольской Правди" немає ніякої згадки про те, що об'єкту брутального тирана, типового совєтського держиморду якось покарано, здеградовано чи відставлено. Це й не диво. Таких, як Соляник, жорстоких бюрократів і тиранів в Совєтському Союзі тисячі. Безоглядно заступаються з підлеглих їм людей, загрожуючи їм до смерті, насильницькою роботою й умовами праці, вони наживаються без обмежень, живуть в райкошах і в славі. Така суть совєтської тиранії.

ЗАКОН ПРО МЕДИЧНУ ОПІКУ

Президент Джонсон 30-го липня підписав закон про медичну опіку. При цьому урочистою акті присутній був колишній президент, 81-річний Гаррі С. Труман, який 20 років тому він був законопроект про шпитальну опіку над старшими особами в рамках соціального забезпечення, але Конгрес в 1945 році відкинув той проєкт.

Президент Джонсон хвалив Трумана за його піонерську програму в ділянці соціального забезпечення і дякував усім тим двом старим особам, які прибули до Індепенденсу в Мізурі, щоб бути свідками акту підписання нового закону.

Президент Джонсон сказав: "Відтепер не будемо відмовляти старшим американцям права користатися з чудес модерної медицини. Вже не будуть недуги пожити як ошадності, що їх старші особи дбайливо відкладали ціле життя, щоб могли гідно жити на старості літ".

Згідно з новим законом особи у віці 65-ох років і більше матимуть право на лікування коштом Соціального Забезпечення в шпиталі, на опіку медичних сестер вдома та на інші медичні заходи, передбачені в основній частині цього закону.

В додатковій частині закону говориться про те, що кожний громадянин у віці понад 65 років, який належить до системи Соціального Забезпечення, може за добровільною доплатою по \$3.00 місячно користатися з опіки лікарів. За кожну особу, зголошено до цього додаткового плану, держава скарибня доплачуєватиме по \$3.00 місячно.

Новий закон впровадив ще й третю зміну в системі соціального забезпечення: старечі та всі інші пенсії цієї системи збільшені на 7 відсотків. Отже, мінімальна пенсія, що досі становила \$40.00, підвищено до \$44.00. Найбільша пенсія становила дотепер \$127, а після прийняття закону вноситься \$135.90. Найвища пенсія на родину досі дорівнювала \$254.00, а тепер її збільшено до \$309.20.

Збільшення старечих платежів та допомоги для дітей зобов'язує вже від 1-го січня 1965 року, і різницю між дотеперішніми пенсіями та збільшеною допомогою разом із чеком за серпень пенсіонери дістануть до 3-го вересня.

Для фінансування реформованої системи соціального забезпечення закон збільшує виплати до цієї системи, починаючи з 1-м січня 1966 року, але користатися з медичної та лікарської опіки згідно з цим законом можна буде лише від 1-го липня 1966 року. Тому урядовці Соціального Забезпечення рекомендують усім своїм членам належати до приватних забезпечених агецій (Blue Cross & Blue Shield) аж до червня 1966-го року, бо інакше, у випадку недуги, вони можуть опинитися в скрутному становищі.

Вплати до системи соціального забезпечення будуть збільшені, починаючи від 1-го січня 1966 року, таким способом:

Тепер до цієї системи платять і працевлаштує і zatrud-

нений по 3.625 відсотка від заробленої суми до \$4,800.00 річно, а самозатруднений — по \$5.4 відсотка від тієї ж суми прибутків. Починаючи від січня 1966 р., податок до Соціального забезпечення треба буде вплачувати від заробленої річної суми до \$6,600.00.

В 1966-му році ставка до Соціального Забезпечення вноситься 4.2 відсотка, в 1967-1968 роках — 4.4 відсотка, в 1969-1972 роках — 4.9 відсотка, і так дійде в 1987 і наступних роках до 5.65 відсотка.

Самозатруднені особи платять в 1965 році 5.4 відсотка, а в наступному році платитимуть 6.15 відсотка; в 1987 році їх ставка становитиме 7.8 відсотка.

Віце-президент Американського Лікарського Товариства д-р Ф. Блезінгейм заявив, що лікарі через свою організацію поборювали законопроект про медичну опіку, але тепер, коли цей законопроект став законом, кожний лікар може зайняти супроти нього своє власне становище. Лікарський кодекс чести дозволяє кожному лікарю відмовитися лікувати пацієнта, коли він вважає, що його поміч не буде ефективним. Таким чином АЛТ залишає своїм членом волю індивідуально ставитися до нового закону.

Але з цією групою лікарів, які з ентузіазмом прийняли новий закон. Нью-Йоркська Медична Академія, яка об'єднала 2,000 лікарів, назвала нову медичну програму "найважливішою частиною соціального законодавства в цій країні".

Л. Г.

УКРАЇНИ

Я — твій зоринь,
ти — мій зоринь.
Ти — мій зоринь,
я — зелена гінь,
разом нам стіють
супроти бурі...

Я — струна в твоїй
живій бандурі.

Добре це відчув
мені — людині —
у своїй країні
і годині.

Джерело ти,
як — твоя жага,
Україно, ладо,
ласка дорога.

Ще в Путівалі ти
загнана була мною,
так, за мною! —
Ярославно ти моя...

Через вісім сотень
літ з тобою,
повернувшись,
знов стрічаюсь я.

Очі — ти, а в твоїх
чистий промінь,
Квітла ти, а я —
твоя бджола,
я краплина
у твоїм Дніпрі,

жылка тепла
край твого чола...

У своїй країні
і годині
добре це відчув
мені — людині.

Я — твій дух,
а ти — моя снага,
Україно, доле дорога...

Волод. КОЛОМІЄЦЬ

Київ, 1965

ПОСІП СІРНИ

ЧАРІВНИЦЯ

Н О В Е Л Я

(3)

Тепер мала вона двох прихильників: пана і його малюсина, Василька.

Колись, як були у панів гості, попросили малого, тоді вже п'ятилітнього, Василька щось продекламувати. Настя шепнула йому: "Заповіт", і Василько, поважно виступивши наперед, під звуки батькової бандури продекламував:

Як умру, то поховайте мене на могилі.
Серед степу широкого.
На Україні милій...

Всі із здивуванням поглядали на нього, а малюсина, то на батька.

Настя, радіючи, що малий Василько так гарно покликав, схватившись за руку, заганяючи його, посміхнувшись до нього, хлопчик, осмілений успіхом, випалив, пропнувшись кілька разів:

Поховайте та вставайте.
Коханий повітте.
І вражого, злою кров'ю
Волю окривіте.

Пані, червона від обурення, зірвалася з фотелю: "Геть з ним, забрати його! Геть з такою нянькою!"

Настя, вхопивши малого, чимдужче вибігла з салону.

От до чого doprowadжували твої халашки няньки! — як розлючена тигриця накинута пані на знятого чоловіка. — Василько не знає ні одного російського слова! Це ж скандал! Подумайте лише: сий інтелігентних батьків не знає російської мови.

— Так, це дійсно не добре, — сказав один з гостей, — ваш син уже великий хлопчик і не говорить по-російському...

Проф. д-р Н. Полонська-Василенко

ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

II

У складі професорської колегії, крім професорів, що приїхали з Праги, було чимало нових з Наддніпрянської України, з Галичини, Буковини. Цей великий склад професурів відповідав числу студентів: у 1947-48 академічному році на двох факультетах було 573 студенти (цифри взято зі статті ректора УВУ проф. І. Мірчука в "Науковому Збірнику" УВУ ч. V).

Крім постійних студентів, лекції віддавали сторонні слухачі, серед яких були навіть відомі вчені, професори німецького університету. УВУ підготувала нові кадри учнів, керуючих підготовкою дисертацій на ступені магістрів та докторів; за цей же 1947-48 академічний рік 18 молодих учнів одержали ступені докторів.

Науковою працею УВУ керували — ректор та два декани. Виконавчим органом був Сенат. Період з 1945 до 1961 року тісно зв'язаний з діяльністю проф. д-ра І. Мірчука, який весь час стояв на чолі УВУ як ректор або проректор його. Крім І. Мірчука ректорами були: В. Шербацький, Ю. Панейко, О. Кульчицький та М. Василь. Після 1961 року — уопісності І. Мірчука — на пості ректора змінялися професори: Ю. Панейко, О. Кульчицький та В. Орелський. Року 1965 обрано проф. Ю. Бойка.

Матеріальні справи УВУ передано колегії Кураторії: куратором був архієпископ І. Вучко; заступниками його в Німеччині — О. Моргун, а після нього — Ю. Павличковський.

Величезне значення мало визнання УВУ баварським міністерством освіти, визнання академічних ступенів УВУ та дипломів і промоцій. Це піднесло значення УВУ так високо, що з клопотаннями про надання академічних ступенів стали звертатися до нього не тільки колишні слухачі, а й особи, які мали закінчені студії в інших університетах Європи та Америки. Це право створило для УВУ становище наукового осередку української еміграції цілого світу.

УВУ поновив й видавничу діяльність: надруковано "Ювілейний Збірник" ч. V р. 1948, присвячений 25-літтю УВУ, та багато скриптів — переважно циклістичних курсів лекцій.

У дальшій своїй діяльності УВУ зустріли поважні перешкоди. Головною з них була інтенсивна еміграція за океан професорів та студентів в 1949-1950-их роках, внаслідок чого аудиторія спорожніла, хоч у менших розмірах навчання йшло ще до 1956 року. Другою перешкодою було фінансове — "вергунг" реформа".

Довелося УВУ перебудувати працю. Головною його метою стала підготовка молодих кадрів для захисту магістерських та докторських дисертацій. Число охочих одержати наукові ступені було дуже значне; з-поміж кандидатів переважали особи, які закінчили УВУ, але

були й сторонні особи, які закінчили інші високі школи і часто вже мали наукові ім'я. Серед них можна назвати оо. О. Куприця, І. Нагасвського, УВУ роздав за цей період декілька почесних докторських дипломів особам, які відзначились на науковому або громадському полі.

Втративши слухачів, УВУ все ж таки твердо стояв, як осередок науки на еміграції і робив велику й корисну працю, допомагаючи молоді учні — діставши наукові ступені — йти далі науковим шляхом в чужих або власних українських установах. Свідченням того, як високо стояв престиж УВУ в цілому світі, є число магістрів та докторантів з Канади і ЗДА.

Другим завданням, яке ставив собі УВУ, було розгорнути в максимальному розмірі видавничу діяльність. У першу чергу знову намічено видавання підручників, бо УВУ не вважав вимушеною перерву в лекційному навчанні за постійну. Надруковано понад 50 видань. Крім "Наукового Збірника", почали друкувати регулярно "Науковий Записник" (вийшло 7 томів), окремі наукові монографії; видано книжку, присвячену папі Пісві XII, III видання "Історії України" проф. Б. Крупицького в німецькій мові та інші.

Здавалося, УВУ знайшов вихід із скрутного становища. Час вимушеної перерви в аудиторному навчанні не був марним. За цей час УВУ підготував кілька десятків магістрів та докторів — ту зміну на науковому полі, яка повинна перейняти у нас, старих професорів, наші завдання — розвивати далі вільну науку.

Але ще одну перешкоду зустріло УВУ на своєму шляху: брак фінансових засобів.

З 1945 року матеріальні фонди УВУ склалися з різних джерел — допомоги від різних німецьких установ: баварських та загально-республіканських; УВУ мав безплатне приміщення, спочатку в школі на Версай-лерштрассе, а з 1961 року на Кювіштрассе. Другим значним джерелом була Апостольська Візитатура. Від неї діставав УВУ річно 8-10 тис. марок. В роках аудиторного навчання УВУ одержував досить значні суми від студентства. До загальної еміграції постійна допомога напливала також від українських установ: ЦПУЕН, таборних кооператив, ЗУАДК. У зв'язку з дальшою еміграцією професорів та молоді за океан велике значення здобули субсидії Українського Товариства Сприяння УВУ, яке організувалося в ЗДА. Усі ці кошти, хоч не мали регулярного характеру, давали УВУ можливість покривати біжучі потреби: докторських гонорарів професорам, оплату адміністрації, витрати на видавничство.

У 1962 році німецьке Товариство Сприяння — Arbeits-

beits- und Foerderungsgemeinschaft der Ukrainischen Wissenschaften — взялося допомогти УВУ, Українському Технічно-Господарському Інституту та Науковому Товариству ім. Шевченка. УВУ дістав гарне помешкання на Ляпльштрассе 24, з опаленням, освітленням і матеріальну субсидію. Усе це було б дуже добре, але за ці роки змінилися інші джерела, якими жив УВУ, а з інших джерел вплив й зовсім припинився. Припинила свою діяльність Кураторія. Таким чином, у 1964-1965 рр. довелося гостро обмежити видавничу діяльність.

Скрутний матеріальний стан викликав різні проєкти реформ УВУ. Не дискутуючи таких проєктів, як припинення "допомоги" професорам в розмірі 50 марок місячно або припинення підтримки трьом вдовам професорів — разом 130 марок місячно, зупинившись на проєкті перетворити УВУ на науково-дослідний інститут. На нашу думку, проєкт цей, не зважаючи на його спокусливості, не можна вважати за раціональний, бо тоді УВУ, який проіснував 44 роки і має величезні заслуги перед українською громадою не тільки на еміграції, але й в краю, втрапить свій індивідуальний характер і зрівняється з установами аналогічного характеру, що скорше чи пізніше приведе до об'єднання його з цими установами: мати два або більше аналогічних закладів з однаковою метою — надмірна розкіш для української еміграції. Треба також мати на увазі спеціальний характер видавничої діяльності УВУ. Й не завжди можна вважати за "науково-дослідну" працю. Вона мала завданням виконувати специфічні потреби навчання в університеті: підготувати та видавати університетські підручники, літературу, потрібну для студентів.

Останнім часом група професорів УВУ, на чолі з ректором Ю. Бойком, прийшла до думки, що треба поновити аудиторне навчання в УВУ, серед цієї молоді можуть бути особи й старшого віку, які тяжко життя перешкодило своєчасно пройти університетський курс; можуть бути й ті членські магістранти та докторанти, яким курси УВУ значно полегшать працю.

Головною причиною припинення аудиторного навчання в 1956 році був брак молоді, яка емігрувала за океан. За роки 1956-1965 вросло нове покоління — молоді, яка закінчила середні школи і здобільшого студіює в німецьких університетах, але не може поповнити свою освіту українськими дисциплінами. Ці знання — українське навчання в широкому розумінні цього слова, історія України, філософія України, археологія та етнографія України, її географія та економіка, право, історія Церкви обох

всесвітів, соціологія. Усі ці дисципліни повинні дати розуміння історії, культури України в тісному зв'язку з історією та культурою Східної Європи.

Але, плануючи, організацію аудиторного навчання, провід УВУ не обмежувався розрахунком на нове покоління молоді. Він припускав, що, як завжди було в УВУ, серед цієї молоді можуть бути особи й старшого віку, які тяжко життя перешкодило своєчасно пройти університетський курс; можуть бути й ті членські магістранти та докторанти, яким курси УВУ значно полегшать працю.

Ця ідея — повернути УВУ виставити йому, характер, поновити аудиторне навчання, зустріла прихильне ставлення з боку німецьких керівних діячів, але для успіху справи треба мати насамперед моральну та матеріальну підтримку української громади в Європі та за океаном.

(Кінець)

ГОЛОС ЧИТАЧА

ПОТРЕБА КОЛЬОРОВОГО ФОТОАЛЬБОМУ

Праця Комітету. Пам'ятника Шевченкові не буде ще повністю завершена, якщо Комітет не відкрити гарного кольорового фотоальбому, який би широко освітлював величаву подію — відкриття пам'ятника.

Такий фотоальбом конечно потрібний, щоб не тільки спопуляризувати урочистість відкриття пам'ятника Шевченкові, але й зацікавити чужинців до "поетових творів" України взагалі.

Гадаю, що найбільш практичним був би альбом із кольорових світлин у вигляді сувенірної книжки: подібної до тих, що їх видають кожний стейт і кожне місто Америки.

Можна зробити кілька добрих світлин із пам'ятника і вибрати найбільш відповідні моменти із кінофільмів, що є в посіданні Комітету. Оскільки ж не всі варті уваги деталі урочистостей зафіксовано в кінофільмах, треба буде звернутися із закликом до фотографів-аматорів, щоб прислали свої найкращі світлинки.

Очевидно, для вибору найкращих і найбільш відповідних світлин треба бало створити фахову комісію.

Альбом треба видати на найліпшому папері і до кожної світлинки дати коротке пояснення двома-чотирма мовами (українською, російською, англійською та німецькою). Це підвищить його цінність.

Це видання можна буде посылати як сувенір в усі країни світу.

Ф. Федоренко.

Дітройт

віровизнань, соціологія. Усі ці дисципліни повинні дати розуміння історії, культури України в тісному зв'язку з історією та культурою Східної Європи.

Але, плануючи, організацію аудиторного навчання, провід УВУ не обмежувався розрахунком на нове покоління молоді. Він припускав, що, як завжди було в УВУ, серед цієї молоді можуть бути особи й старшого віку, які тяжко життя перешкодило своєчасно пройти університетський курс; можуть бути й ті членські магістранти та докторанти, яким курси УВУ значно полегшать працю.

Ця ідея — повернути УВУ виставити йому, характер, поновити аудиторне навчання, зустріла прихильне ставлення з боку німецьких керівних діячів, але для успіху справи треба мати насамперед моральну та матеріальну підтримку української громади в Європі та за океаном.

(Кінець)

Батьки! Зв'яжіть замолду ваших дітей з найстарішою, найбільшою й найбагатішою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб заповісти їм кращу будучність, а найліпшій громаді у вільному світі нового світового людства.

Невже ви думаєте ціле життя держати вашого сина в мушкеті? — з'їдливо встала людина з гостей.

— Я навісине вчу його по-українському, — рішуче заявив господар, — бо російська мова в порівнянні з українською гоштріша й твердіша, а десь за пару років почну вчити й по-російському.

Алеж тоді в нього на все життя залишиться мало-російський акцент, — зазначила той самий гість.

Розпочалися гарячі дебати: дехто став по стороні батька, дехто по сторон

ПРОТОКОЛ

нарад. Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу, які відбулися в головній канцелярії УНСОюзу в Джерзі Сіті в дні 29-го червня 1965-го року.

В нарадах взяли участь: гол. президент І. Лисогір, заступники гол. президента інж. Ст. Куропас і пані А. Герман, гол. касир Р. Слободян і гол. секретар Я. Падох та гол. ред. А. Драган.

Наради розпочалися о год. 10-15 ранку й тривали до год. 4-15 веч. з перервою на обід. Нарадами проводив гол. президент І. Лисогір, протоколував гол. секр. Я. Падох.

I. ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ПРАЦІ

Головний президент Іосип Лисогір подав загальний огляд стану УНСОюзу, а зокрема докладно обговорив раніше заплановані та апробовані Головним Урядом поліпшення у забезпеченні праці, які повинні мати велике значення для УНСОюзу та українського громадянства, для якого він трудиться. З найважливіших відомостей він назвав надрукування нової книжки з таблицями нових вкладок, встановлених за засадами, апробованими постійними комітетами забезпечення, спертими на новій статистиці довговічності людського життя (CSO 1958) та введення в життя з 1-м липня ц. р. нової 5 і 10-річної термінової грамоти, яка дозволяє за незвичайно низьку вартість здобути високе забезпечення, тому то і найнижча сума цього роду забезпечення вноситься \$5,000.00. З 1-м липня також зміниться зовнішній вид, й подекуди зміст, грамот, які видає УНСОюз, на більш зрозумілий навіть для осіб, які не добре познайомлені із життям, забезпеченням та його термінологією. У зв'язку з цими та іншими змінами вишло нове видання англійською мовою „Фактів про УНСОюз“, а українське видання є в підготовці. Відносно нової книжки вкладок гол. президент підмітив, що її вже розсилається секретарям Відділів й згодом буде вислана також президентам і касирам активістських відділів, які собі цього бажають. В подальшому він підмітив поміж введеними в життя поліпшеннями підвищення максимальної суми забезпечення для осіб від 61 до 65 року життя до суми \$3,000.00, продовження подвійного забезпечення в класі ДП до 65 року життя, що значить, що особи забезпечені тіс юграмотою, будуть забезпечені в подвійній висоті не як досі до 60, але до 65 року свого життя. Також обмежено вимоги лікарських оглядів кандидатів на членів УНСОюзу, або членів, які бажають підвищення суми забезпечення. Від 1 липня ц. р. особи до 40 року життя не мусять обов'язково проходити лікарських оглядів, якщо забезпечуються на суму не вищу, як \$3,000.00; особи до 50 року життя — на суму до \$2,000.00; особи до 55 року життя — на суму до \$1,000.00 та особи до 60 року життя на суму \$500.00. Також видачу акцидентного забезпечення продовжено до 55-го року життя, подібно, як продовжено видачу додаткового подвійного забезпечення в випадку акцидентної смерті. В подальшому гол. президент задав про раніше введені поліпшення в забезпеченні служб УНСОюзу, а саме: видачу нових, модерних членських апликацій, вже трикратне, в останніх роках, підвищення дивіденди, видплата дивіденди також на грамоти повної виплати, хоч того не передбачувало забезпечення контракт, та чимало інших змін і поліпшень для добра членів УНСОюзу. Він висловив надію, що українське громадянство радо і скоро скористася з цих великих й корисних змін, а зокрема використася нагоду доповнити своє забезпечення терміновою грамотою. Введенню у життя цих змін і поліпшень буди присвячена окрема акція серед відділів і округ УНСОюзу. Союзні організатори й округи повинні по змозі скоро поінформувати всі відділи та їх урядовців про зміст і значення цих новостей. Окрему увагу віддав гол. президент організаційним справам Канадської канцелярії й підмітив, що на її терені йдуть заходи для закріплення нових постійних організаторів, які під проводом директора тієї канцелярії гол. радного Богдана Зоряча, та при його активній організації праці, мали б оквітати та розбудувати УНСОюз в Канаді, темп життя якого в останніх роках ослабів.

В подальшому гол. президент обговорив питання, зв'язані з видавництвом та щоденником „Свобода“, підмічючи, що для опадності в коштах паперу й формат у липні буде змінений й достосований до формату провідних американських щоденників. Приміщення видавництва вимагає відвізання, кращої вентиляції тощо. Відносно „Союзівки“ є вигляди на кращі прибутки, як минулого року. Табір для дітей вже розпочався, а для хлопців розпочнеться 18 ц. м. Велика посуха, яка навіяла околицю Союзівки вже від трьох років, примусила в цій році вчасно живити воду з керниць, але немає загрози для браку води, як це є з іншими літніськовими оселями. Союзівка зазвичай подбала про додаткові глибокі керниці. Табори дітей відас в цій році кваліфікована управителька пані Марія Химинець. Традиційний союзний день на Союзівці планують в тиждень після Дня Праці. Предметом дальших інформацій гол. президента були питання, зв'язані з Культурною Комісією, очоленою гол. радним Мироном Куропасом. Дослідно-Виховний Комітетом, підготовою 2-го тому англійської Енциклопедії Українознавства та поточними поїздками членів Екзекутивного й організаційних і репрезентативних справах. Схвалено взяти, як щорічну, участь у річній конвенції Національного Братського Конгресу, який відбудеться в вересні у Вашингтоні, як теж подбати, щоб на концерті братських організацій, влаштовуваних в межах конвенції, взяли участь також український хор і танкова група.

В дискусії над порушеннями справами взяли участь усі присутні. Заступник гол. президента інж. Степан Куропас підмітив велике значення нових поліпшень і висловив погляд, що всі відділи й округи повинні негайно подзайомитися з цими змінами, найкраще збірно на окрених зборах, які слід скликати можливо скоро, а згодом, в равню осін, слід повести енергійну кампанію за переведення в життя всіх цих важливих змін. Гол. касир Роман Слободян і гол. секретар Ярослав Падох, подали конкретні пропозиції щодо планованої кампанії.

II. ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ

Головний касир Роман Слободян подав у своєму звіті загальний стан майна УНСОюзу та його інвестиції.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИДАЄТЬСЯ МАЛОВАРТНИМ В ЗДОРОВ'ЛЮ І МОЛОДОСТІ, А БЕЗЦІННИМ — В НЕДУЗІ І СТАРОСТІ. ЦЕ СЬОГОДНІ ЗАБЕЗПЕЧИТЬСЯ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

стверджуючи, що від часу попередніх нарад Головного Екзекутивного Комітету, три місяці тому інвестовано д. л. \$693,910.44 дол. майна, з чого \$478,203.21 інвестовано у вартісних паперах (бонди), а \$215,707.23 в гіпотечних позичках. Говорачи про засади господарки УНСОюзу: добре забезпечення майна та поставлення його на службу членам і громаді, звітодавець подав детальний звіт про теперішні виплати вже 33 дивіденд членам УНС на загальну суму \$3,560,856.50 та про гіпотечні позички, з яких два з половиною мільйони доларів уділено на будову церков, шкіл і народних домів в ЗДА і Канаді. Окремо звітодавець з'ясував касові обороти Союзівки за перших п'ять місяців цього року. Крім того він підмітив, що в останній час перенесено з посмертного фонду до фонду адміністративного суму \$94,044.77, яка представляє п'ять відсотків від вкладок зібраних в минулому році (поза вкладками за акцидентові грамоти). Моргеджі та закуплені бонди у звітному періоді були наступні:

МОРГЕДЖІ

209 Sunnyside Ave., Brooklyn, N. Y.	13,000.00
46 Sherman Ave., Yonkers, N. Y.	13,000.00
311 E. 9th St., New York, N. Y.	25,000.00
2112 W. Cortez St., Chicago, Ill.	18,000.00
407 Kipp Ave., Hasbrouck Heights, N. J.	22,000.00
11 Van Cortlandt Park Ave., Yonkers, N. Y.	22,000.00
58 Burgess Pl., Passaic, N. J.	6,000.00
55 Arlington Ave., Brooklyn, N. Y.	12,000.00
5 Valley Pl., Hastings-on-Hudson, N.Y.	8,500.00
474 Victoria Ave., Windsor, Ont. (addl)	6,525.00
3441 W. North Ave., Chicago, Ill. (addl)	1,682.23
Sanford Ave. & Ivy Pl., Newark, N. J. (addl)	50,000.00

З доручення влади перенесено 100 ЗДА скарбових бондів на суму \$100,000.00 3 1/2 відсоткових, платних 15 лютого 1990 р. до Департаменту Фінансів в Оттаві.

БОНДИ

25m The Brooklyn Union Gas Co., 4 5/8% Bonds due 4/1/90	25,466.00
100m U.S.A. Treasury Bills, due June 3, 1965	99,365.75
100m Government of Canada Treasury Bills, due June 4, 1965	99,423.00
50m U.S.A. Treasury Bills, due June 3, 1965	49,731.25
75m Tenneco Corporation, 5 1/8% Debentures due 1990	76,005.00
50m U.S.A. Treasury Bills, due 6/24/65	49,684.51
50m The Columbia Gas System, Inc., 4 5/8% Debentures due 1990	50,184.53
25m Texas Electric Service Co., 4 1/2% due 1995	25,000.00
25m The United Gas Improvement Co., 4 3/4% Bds due 5/15/90	25,553.50
25m Tenneco Corporation, 5 1/8% Debentures due 4/1/90	25,093.75
25m The Columbia Gas System, Inc., 4 5/8% Ser. due 5/1/90	24,687.50
25m Alabama Power Co., 1st Mtge Bonds, 5% due 4/1/90	26,062.50
150m Government of Canada Treasury Bills due 7/9/65	149,463.00
50m Province of Quebec 5 1/2% Bonds due 4/1/90	49,375.00

6. Дослідні бонди

60m Province of Quebec, Bonds due March 15, 1965	60,000.00
50m U.S.A. Treasury Bills due 5/27/65	50,000.00
100m U.S.A. Treasury Bills due June 3, 1965	100,000.00
50m U.S.A. Treasury Bills due June 3, 1965	50,000.00
100m Government of Canada Treasury Bills, due June 4, 1965	100,000.00
50m U.S.A. Treasury Bills, due June 24, 1965	50,000.00

в. Відділкані бонди

LM Tennessee Gas Transmission Co., 5 1/8% Bds due 4/1/84	1,002.96
--	----------

На кінець обговорено декілька справ, зв'язаних із залеглостями відділів у платенні вкладок та схвалено заходи їх ліквідації.

III. ОРГАНІЗАЦІЙНІ СПРАВИ

Головний секретар Ярослав Падох склав подрібне справоздання з організаційного стану УНСОюзу в минулому кварталі та загальне з праці в цілому поточному році, тобто за п'ять місяців 1965. В цьому році УНСОюз придбав 1,455 нових членів, в тому 801 дорослий, 498 молоді і 156 (окремо ведених) членів, які забезпечилися акцидентною грамотою. З кінцем травня ц. р. стан УНС був 84,414 членів, в тому 75,427 членів активних. Найбільше визначилися в цюгоричній організації праці такі відділкані секретарі: Анна Дубас, Ньюарк, Відділ 133, яка за п'ять місяців придбала 41 нових членів; за нею Андрій Стецук, Клівленд, Відділ 240 — 34 членів; Павло Шевчук, Вотервалл, Відділ 13 — 28 членів; Петро Федик, Дітройт, Відділ 292 — 21 членів; Ярослав Кришталович, Клівленд, новий Відділ 222 — 21 членів, здобутих разом з обласним організатором Володимиром Гриняком. Найбільш заслуженими в цьому році Відділами є: 153 у Філадельфії, який здобув 66 членів, 133 у Ньюарку — 41 членів, 240 у Клівленді — 35 членів, 432 в Торонті — 31 членів, 231 новий в Кемдені — 28 членів заходами обласного організатора Степана Гавриша, 13 у Вотерваллі — 28 членів, 292 в Дітройті — 22 та 194 в Нью Йорку, 371 в Ньюарку і 222 в Клівленді, які здобули по 21 членів. З округи на першому місці по п'яти місяцях знайшлася Філадельфія з 245 членами, на другому Шікаго з 160, на третьому Ньюарк з 136, на четвертому Нью Йорк з 122 та на п'ятому Клівленд з 115 членами.

Головними заняттями організаційно-секретарського Відділу, яким відас звітодавець, були: вчасне виготовлення та надрукування справоздань з річних нарад Головного Уряду, які відбулися між 17-21 травня ц. р., підготування четвертого центрального секретарського організаційного курсу на Союзівці в дні 21-25 червня 1965 р. та підготування до проголошення та переведення в життя всіх численних змін, які підготувала Екзекутивна УНС, а схвалив Головний Уряд і які мають ввійти в життя уже за пару днів, а саме з 1 липня 1965 р. У зв'язку з курсом на Союзівці приготувано його програму та придбано викладачів, придбано помічників матеріяла, як запитники для учасників курсу та питання для панелів, надруковано грамоти для учасників, які покінчили курс, то-

Роман Смаль-Стоцький

ВИЖИДАЄ 10-го ц. м. з Мільвокі, Віск.

просить не пересилати ніяких листів на адресу Маріетт Університету, а всі посилки надіслувати до НТН

302 West 13th Street New York, N.Y. 10014

ФІНІКС. АРІЗОНА ВІДЗНАЧЕННЯ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

В неділю 18-го липня по Св. Літургії парох Укр. Кат. Церкви о. М. Горшко відправив панахиду за всіх героїв, що впали в боротьбі з комунізмом. Перед тетраподом почесну службу з прапорами повняли такі нації: українці, литовці, мадяри і поляки. В духовній науці о. Горшко дав аналіз відносин, чому і як прийшов до влади комунізм у 1917 році.

У вівторок 20-го липня, заходом Комітету Поневоленіх Народів у Арізоні, що його ексекутивним директором є п. інж. В. Феценко-Чопівський, в Енканто Парку відбулось протестаційне віче при співучасті українців, словаків, хорватів, поляків, мадярів, румунів, схід. німців, сербів, чехів, литовців і словінців та китайців.

З американців участь взяли такі організації та особи: Марін Корпус ЗДА, Американський Леґіон ч. 41, Блю Армі, Репаблікен Вімен оф Меса, губернатор Арізоні С. П. Голлард, генерал Джав Ат, полк. Річмонд. Марін Корпусу — капт. Греф, мейор міста Евондейл — Мек Келі, сенатор Джан Конліан та командант Відділу Німецького летуства в Арізоні — майор Рогз зі своїм штабом і міський радний Джервіс.

Комітет зробив заходи перед губернатором та мейором міста і вислав 160 листів до всіх мейорів Арізоні, та 368 листів до священників різних віросповідань, просивши про підтримку в переведенні святкування. Виславо 26 листів до чолових американських організацій та 26 листів до радій та телевізій. Перед протестаційним вічем телевізійні стації КТАР та КООЛ

що. Протокол річних нарад Головного уряду, як відомо, надруковано в сімх випусках „Свободи“ між 15 і 29 червня ц. р. (числа 111-119). В справі познайомлення загалу союзівців та громадянства з лівими поліпшеннями та новостями, які входять у життя з 1 липня ц. р. вийшов шестисторінковий брошуру про нову термінову грамоту, яку надруковано в двох мовах, підготовано до друку в нашій організації, в обох мовах, цілосторінковою оголошення про цю нову грамоту; підготовлено до друку окремий об'єдник до секретарів, організаторів та Окружних комітетів, в двох мовах, до якого буде долучена відповідна основна стаття про всі поліпшення, приготувано до окремого числа „Трибуни УНСОюзу“, присвяченого власне цим поліпшенням та новостям.

На майбутнє планується постійний контакт з учасниками курсу на Союзівці, придбання з поміж них нових постійних організаторів і підготування їх до праці та підготування енергійного закінчення передконвенційної кампанії під кінець літа та восени, присвяченої передовсім поширенню нової термінової грамоти. В підготовці з також окрених секретарсько-організаторських курс в Клівленді.

IV. СПРАВОЗДАВАННЯ ЗАСТУПНИКІВ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА Анни Герман та інж. Степана Куропаса

Після справоздання з праці в Головній канцелярії, зложеного трьома постійно в ній зайнятими членами Екзекутиви, склали справоздання зі своєї праці заступники гол. президента, пані Анна Герман і інж. Степан Куропас. Вони дали огляд союзової праці в своїх округах і сумежних околицях, підмічючи свою діяльність в тих округах, як теж в справах, доручених їм ексекутивою.

V. КУЛЬТУРНО-ВИДАВНИЧІ СПРАВИ

Головний редактор редактор „Свободи“ А. Драган у своєму звіті задав про стан підготовки матеріялів до другого тому Англійської Енциклопедії Українознавства та поінформував про такі справи: Інженерно приготувався календар УНС на 1966-й рік, що повинен бути надрукований вже в жовтні ц. р. та який буде присвячений 50-літтю смерті Івана Франка; в процесі друку з книжки Івана Панчука „Шевченків заповіт“ (англійською мовою коштом фонду д-ра Митлунга), збірка Миколи Понеділка: „Смисли Словинки“ та А. Драгана: „УНСОюз в минулому і сучасному“ (англійською мовою). Все вже готове до зміни формату „Свободи“ в достосованні його до стандартного формату американських газет. Перше число „Свободи“ в новому форматі з'явиться з датою 27-го липня. В тиждень від 19 до 24 липня „Свобода“ не публікуватиметься з уваги на необхідність деяких змін у друкарських машинах, щоб достосувати їх до нового формату газети. Продовжується підготування до основних змін редактування й оформлювання англійського „Українського Тижденька“ з новим, 1966-м роком. Упродовж липня ц. р. планується відбутися перші наради поширеної Головного Уряду УНС його Культурної Комісії. Покликаний до життя Головним Урядом УНС Дослідно-Виховний Комітет цієї Комісії з головним радним проф. Мироном Куропасом на чолі вже започаткував свою працю, про що згадував у своєму звіті гол. предс. Іосип Лисогір.

Над звітом гол. редактора А. Драгана розвинулася дискусія, в якій інж. С. Куропас підмічав, що він від довгих років є акредитованим кореспондентом „Свободи“ з терену Шікаго, про що не завжди пам'ятає гол. редактор того часопису. Він відмітив декілька справ з шікагівського терену, які з того приводу знайшли невірний відгук на сторінках „Свободи“. Ред. А. Драган дав відповідь на поставлені питання.

Після закінчення всіх справоздань та дискусії над ними прийнято, на внесення пані Анни Герман, підтримане Романом Слободяном, всі звіти одностайно й на внесення головного президента І. Лисогора схвалено, щоб від 1 липня ц. р. виплачувати за урядові поїздки до ч. з місцевостей дальше положених як 300 миль від Гол. канцелярії кошти переїзду літаком, кібамо була б особлива перешкода в летунській комунікації. Після цього закріплено заведення о. год. 4-го по полудні.

Ярослав Падох, гол. секретар.

Представники Поневоленіх Народів під час зустрічі з губернатором Арізоні. На фото стоять (з ліва): о. Михайло Горшко — парох української Католицької Церкви, Михайло Ремез — хорват, Станлі Андрейна — словінець, Вайтас Мозарт — литовець, генерал Скала — чех, Володимир Феценко-Чопівський — ексекутивний директор Комітету Поневоленіх Народів, Гелен Марті — німка, Анджела Брайе — пресоий референт Комітету, губернатор Арізоні — Самуель П. Голлард, В. Кроне — румунка, Стів Добаш — словак, Беті Гайм — мадярка, о. Мільан Брікіч — парох Сербської Православної Церкви.

відгомін відізналася друга на мелодію „Ніч вже йде“. Головну промову виголосив стейтійний сенатор Джан Конліан. Він як бувший запітан розвідник, був на Україні та інших краях за залізною кутриною. Пізнав добре комуністичний режим, знає, чого прагнуть уярмлені народи. Ось виїнятки з його промови: „Найслабше місце в комуністичній імперії з поневоленіх народів, котрі прагнуть відкинути сльозного повітря, званого нам як свобода і самовизначення. Ми повинні помагати визволити уярмлені народи і чим скорше ми перейдемо до діла, тим скоріш фундаменти комуністичної імперії будуть тріщати“.

Вкінці промовив губернатор С. Голлард, заявляючи своє співчуття всім поневоленим народам, що борються за визволення з-під комунізму та просив присутніх, щоб виголосили дієтні на добрих громадян та патріотів. Слудувала концертна частина вечора: хористи, східні німці, поляки, виконали інструментально кілька пісень та танців. Танцювальна група дітей Рідної Школи при укр.-кат. церкві виконала досить вміло під проводом пані Терлок Коломийку та Тропотянку. 5-літня А. Пом'як по мистецькій відтандювала в різних фігурах танок „І шумить і гуде“. Д-р Ієр Шалаута при аккомпаніюванні пані Н. Скіф відіспівав „Гад блесе Америка“.

Після молитви сербського православного священника о. пресоий референт Від.УККА

Почесними гостями в першому ряді займалися і асистували їм уніформовані дітвчата відділу летуства „Блю Енджелс“ під проводом пані Надії Комарницької.

Душею і промотором відзначення Тиждня Поневоленіх Народів був Екс. Директор Комітету та голова Відділу УККА інж. В. Феценко-Чопівський. Він дожив багато знання, труду та власних коштів, і ми всі радіємо, що свято відбулось успішно. В цій ділі йому багато допомагали о. М. Горшко та голова Литовського Комітету п. Вайтас Мозарт.

Мапа Європи, на якій перосійські держави поневоленіх народів були позначені з різних фарбах, лішаючи саму Росію в червоній красці, висла перед трибуною, вказуючи ріст червоного імперіалізму.

Дмитро Володимир

Після молитви сербського православного священника о. пресоий референт Від.УККА

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

З глибоким смутком повідомляємо про смерть

професора ІЛІ ГРИГОРЕНКА

наукового епіробітника і члена Фондції Академії. Св. пам'яті Покійний номер 13 липня і похований 16 липня 1965 року на цвинтарі в Ютіці. Вона Пам'яті Ному!

УВАН у США

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ мості Незабутньої Дружини

Софії зі Сушнових Гриневич.

буде відправлено

в НЮ ПОРКУ в Церкві СВ. ЮРА

при 7-й вулиці

в суботу, 7-го серпня 1965 р.

о год. 8-й рано

ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

Про це повідомлює Рідну. Приятелів і Знайомих муж ЯРОСЛАВ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ мояго Дорогого Незабутнього Чоловіка

БЛ. П. ІНЖ. ГРИГОРІЯ ВЛАСОВИЧА ДЕНИСЕНКА

відіпринється

ПАНАХИДА

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

на Місці Його Вічного Спoczynку на Українському Православному Цвинтарі в Бамід Брук. Н. Дж. в СУБОТУ, 7-го СЕРПНЯ 1965 РОКУ о год. 2-й по полудні Катерина ДЕНИСЕНКО — дружина

